

R A P O R T
Z MONITORINGU STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH W GMINIE CYCÓW ZA 2018r.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Cycowie

ul. Chełmska 42

21 – 070 Cyców

Spis treści

I. Wstęp.....	3
II. Metodologia przeprowadzenia monitoringu.....	3
III. Analiza wartości osiągniętych wskaźników monitoringu w odniesieniu do poszczególnych celów.....	4
1. Cele strategiczne z obszaru pomocy społecznej	4
2. Cele strategiczne z obszaru ochrony zdrowia.....	15
3. Cele strategiczne z obszaru bezpieczeństwa publicznego.....	17
4. Cele strategiczne z obszaru edukacji.....	19
5. Cele strategiczne z obszaru kultury.....	22
IV. Podsumowanie.....	25

I. WSTĘP

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminy Cyców została przyjęta na podstawie Uchwały Nr XXXII/259/14 Rady Gminy Cyców z dnia 29 września 2014 roku. Strategia zawiera pięć celów strategicznych z obszaru: pomocy społecznej, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa publicznego, edukacji i kultury. Wyznaczono również cele szczegółowe określone, jako etapy realizacji celów strategicznych.

Niniejszy *Raport* stanowi opracowanie zawierające informacje na temat postępu, jaki osiągnięto w zakresie realizacji priorytetów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Cyców w 2018r.

Zarządzeniem z dnia 5 marca 2015 r. Wójt Gminy Cyców powołał „Zespół Oceniający” realizację zadań określonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Cyców w następującym składzie aktualizowanym dnia 21 lutego 2018r.:

1. P. Teresa Mróz Sekretarz Gminy – Przewodnicząca Zespołu;
2. P. Elżbieta Sadowska Kierownik OPS – Z – ca Przewodniczącego Zespołu;
3. P. Dominika Gargol-Kloc Pracownik Socjalny – Sekretarz Zespołu;
4. P. Andrzej Choma Kierownik Referatu Obsługi Adm.Księg. Szkół – Członek Zespołu;
5. P. Tomasz Bochra Pracownik UG – Członek Zespołu;
6. P. Marta Dyszewska Pracownik UG – Członek Zespołu

Głównym zadaniem „Zespołu” jest monitoring zapisów strategicznych polegający na zbieraniu i analizowaniu informacji, dotyczących realizowanych działań. Raport zawiera ocenę skuteczności polityki społecznej prowadzonej w gminie. Jest dokumentem, który stanowi, w razie konieczności, podstawę do jej zmiany, tak by stała się bardziej racjonalna i wychodziła naprzeciw aktualnym potrzebom mieszkańców gminy.

II. METODOLOGIA PRZEPROWADZENIA MONITORINGU STRATEGII

Niniejszy raport obejmuje 2018 rok. Zawarte w nim informacje mają ułatwić ocenę stopnia realizacji przyjętych w strategii celów, uświadomić istniejące wciąż problemy oraz pobudzić do większej troski o działania na rzecz rozwoju naszej Gminy. Został on opracowany w Ośrodku Pomocy Społecznej w Cycowie. OPS niezbędne informacje potrzebne do napisania niniejszego raportu, uzyskał z danych własnych oraz od innych jednostek organizacyjnych funkcjonujących na terenie Gminy, których działalność wpisuje się w cele strategii.

III. ANALIZA WARTOŚCI OSIĄGNIĘTYCH WSKAŹNIKÓW MONITORINGU W ODNIESIENIU DO POSZCZEGÓLNYCH CELÓW

1. Cele strategiczne w obszarze pomocy społecznej

1.1 Zapewnienie ubogim mieszkańcom gminy Cyców bezpieczeństwa socjalnego poprzez stworzenie spójnego systemu pomocy do 2020r.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego mieszkańcom gminy Cyców, którzy z różnych powodów znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej Ośrodek Pomocy Społecznej w Cycowie diagnozuje sytuację i udziela pomocy w ramach realizowanych zadań wynikających z ustaw skierowanych do społeczeństwa. Wśród ustaw skierowanych do potrzebujących jest ustawa o pomocy społecznej, ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ustawa o świadczeniach rodzinnych, ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” program „Pomocy państwa w zakresie dożywiania” oraz Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

W 2018r. ze środków pomocy społecznej korzystało 405 osób, w tym z powodu ubóstwa 281, natomiast z powodu bezrobocia 189. Wsparciem w formie pracy socjalnej objęto 220 osób.

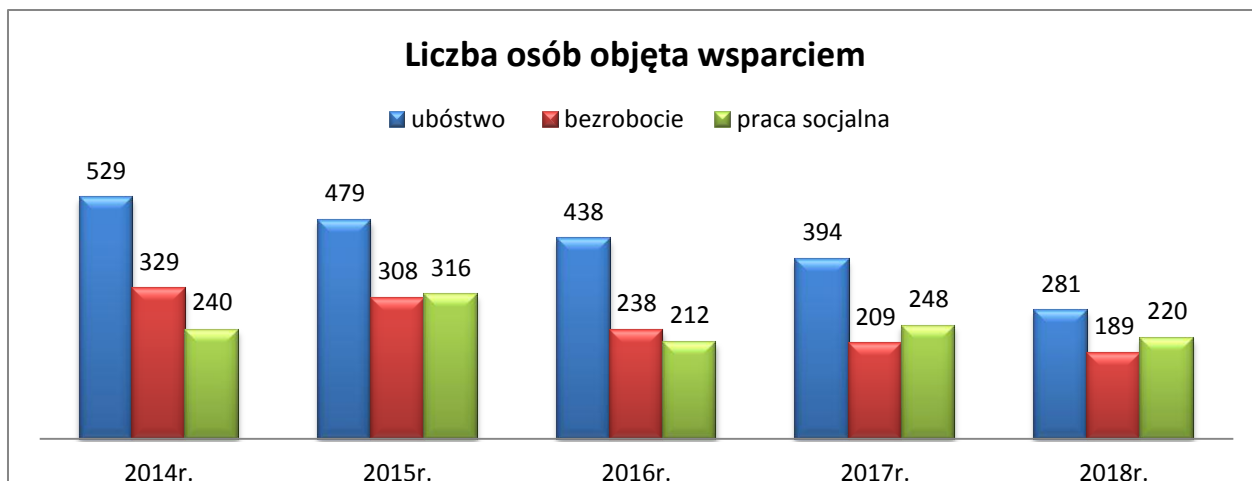
W 2017r. ze środków pomocy społecznej korzystało 460 osób, w tym z powodu ubóstwa 394, natomiast z powodu bezrobocia 209. Wsparciem w formie pracy socjalnej objęto 248 osób.

W 2016r. ze środków pomocy społecznej korzystało 511 osób, w tym z powodu ubóstwa 438, natomiast z powodu bezrobocia 238. Wsparciem w formie pracy socjalnej objęto 212 osób.

W 2015r. ze środków pomocy społecznej z powodu ubóstwa i bezrobocia wsparciem zostało objętych 479 osób w tym z powodu bezrobocia 308. Wsparciem w formie pracy socjalnej zostało objętych 316 osób.

W 2014r. z powodu ubóstwa wsparciem objęto 529 osób, w tym z powodu bezrobocia 329 osób, natomiast w formie pracy socjalnej wsparciem objęto 240 osób.

Dane z 5 wymienionych lat wskazują na zmniejszającą się liczbę beneficjentów pomocy społecznej ogółem i z powodu bezrobocia osiągając tym samym wskaźnik monitoringowy powyżej 5%.

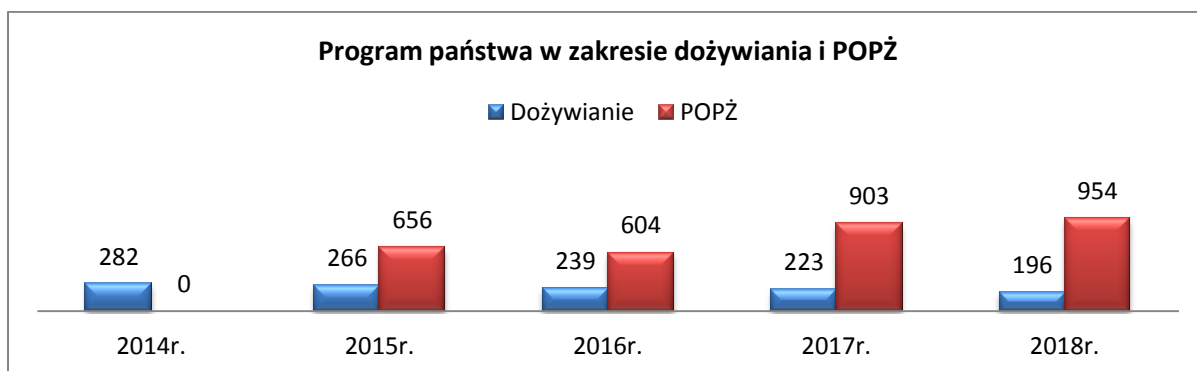

Źródło danych: opracowania własne OPS

Jak z powyższego wynika zakres możliwości zapewnienia ubogim mieszkańcom gminy bezpieczeństwa socjalnego jest bardzo szeroki, a podejmowane działania, w tym prowadzona praca socjalna wpływają znacząco na poprawę sytuacji materialnych mieszkańców.

Poza świadczeniami pieniężnymi i usługami Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach realizowanych programów udziela osobom/rodzinom pomocy w formie artykułów żywnościowych, dzieciom-uczniom w formie posiłków w szkole, jak również współorganizuje kolonie dla dzieci z rodzin ubogich. W 2018r. przy udziale Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łęcznej i Kuratorium Oświaty w Lublinie zorganizowano kolonie letnie dla 23 dzieci z rodzin ubogich.

W 2018 r. w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” pomocą objęto 196 osób (w 2017r. – 223, 2016r. – 239, 2015r. – 266, 2014r. - 282), natomiast w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Najbardziej Potrzebującym w 2018r. pomoc otrzymało 954 mieszkańców gminy Cyców (w 2017r. - 903 2016r. – 604, 2015r. – 656).

Źródło danych: opracowania własne OPS

W związku z podjętymi działaniami gminy Cyców w zakresie zwiększenia ilości mieszkań komunalnych na terenie gminy zakończono modernizację budynku w Nowym Stręczynie. Powstało 5 mieszkań socjalnych, które służą osobom o niskim statusie materialnym.

1.2 Ograniczenie poziomu bezrobocia wśród mieszkańców gminy Cyców szczególnie wśród kobiet i osób długotrwale bezrobotnych do 2020 roku.

Mając na uwadze rozwijanie aktywnych form pomocy skierowanych do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu długotrwałego bezrobocia, Urząd Gminy w Cycowie oraz Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Łęcznej zorganizował w 2018r. dla 14 osób pracę w ramach staży, prac interwencyjnych i robót publicznych. Część osób po zakończeniu prac dofinansowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Łęcznej otrzymała zatrudnienie na terenie gminy. Wśród osób, dla których zorganizowano w/w prace było 6 kobiet.

Tak podejmowane działania przyczyniają się do spadku liczby osób bezrobotnych i zwiększenia liczby osób zaktywizowanych zawodowo, co wskazują dane liczbowe gminy Cyców z 5 lat.

Liczba osób bezrobotnych z terenu gminy Cyców:

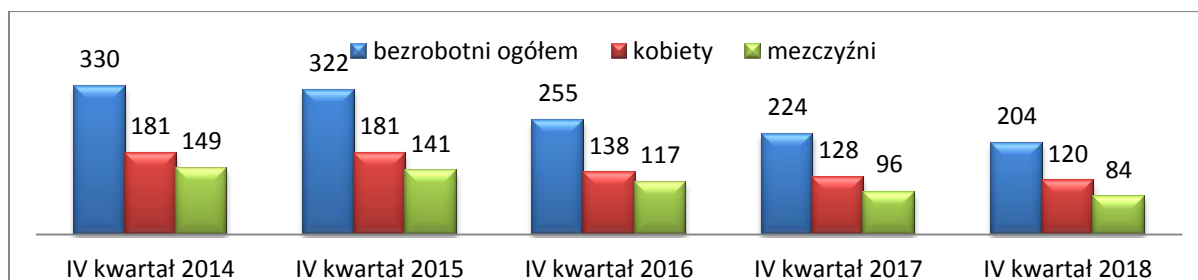
Rok 2018 I kw. Bezrobotni ogółem 231 w tym bezrobotne kobiety 132; IV kw. bezrobotni ogółem 204 w tym bezrobotne kobiety 120.

Rok 2017 I kw. Bezrobotni ogółem 237 w tym bezrobotne kobiety 130; IV kw. bezrobotni ogółem 224 w tym bezrobotne kobiety 128.

Rok 2016 I kw. Bezrobotni ogółem 324 w tym bezrobotne kobiety 175; IV kw. bezrobotni ogółem 255 w tym bezrobotne kobiety 138.

Rok 2015 I kw. Bezrobotni ogółem 363 w tym bezrobotne kobiety 193; IV kw. bezrobotni ogółem 322 w tym bezrobotne kobiety 181.

Rok 2014 I kw. Bezrobotni ogółem 433 w tym bezrobotne kobiety 244; IV kw. bezrobotni ogółem 330 w tym bezrobotne kobiety 181.

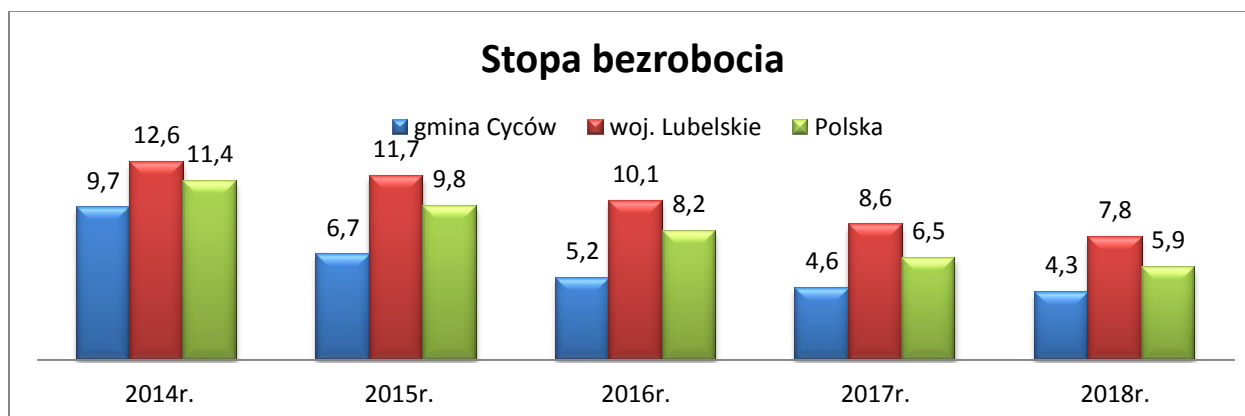
Źródło danych: opracowania własne OPS

Stopa bezrobocia w Polsce w 2018r. wyniosła 5,9%, w województwie lubelskim 7,8% / stan na koniec XI 2018r., w gminie Cyców 4,3%*.

Stopa bezrobocia w Polsce w 2017r. wyniosła 6,5%, w województwie lubelskim 8,6 %/ stan na koniec XI 2017r. W gminie Cyców stopa bezrobocia wyniosła 4,6%

W 2016r. stopa bezrobocia w Polsce wyniosła 8,2%, w województwie lubelskim 10,1 %, a w gminie Cyców 5,2%*.

W 2015 w Polsce wynosiła 9,8%, w województwie 11,7%, a w gminie Cyców 6,7%* , w 2014r. w Polsce wynosiła 11,4%, w województwie 12,6%, w gminie Cyców 9,7%.*

Źródło danych: opracowania własne OPS

*bezrobocie w gminie Cyców to wyliczenia własne OPS dokonane w następujący sposób: stosunek liczby osób bezrobotnych na terenie gminy do liczby ludności aktywnej ekonomicznie na terenie gminy.

Sytuacja bytowa osób dotkniętych problemem bezrobocia i ubóstwa jest stale monitorowana przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Osoby te w sytuacjach wymagających otrzymują wsparcie i pomoc w formie świadczeń stosownych do potrzeb i możliwości udzielenia pomocy. Pomimo znacznego spadku bezrobocia w skali gminy, co wynika z danych z ostatnich 5 lat, pewna grupa osób z różnych przyczyn w dalszym ciągu jest dotknięta problemem bezrobocia.

1.3 Wspieranie rodzin z dziećmi w prawidłowym funkcjonowaniu w społeczeństwie

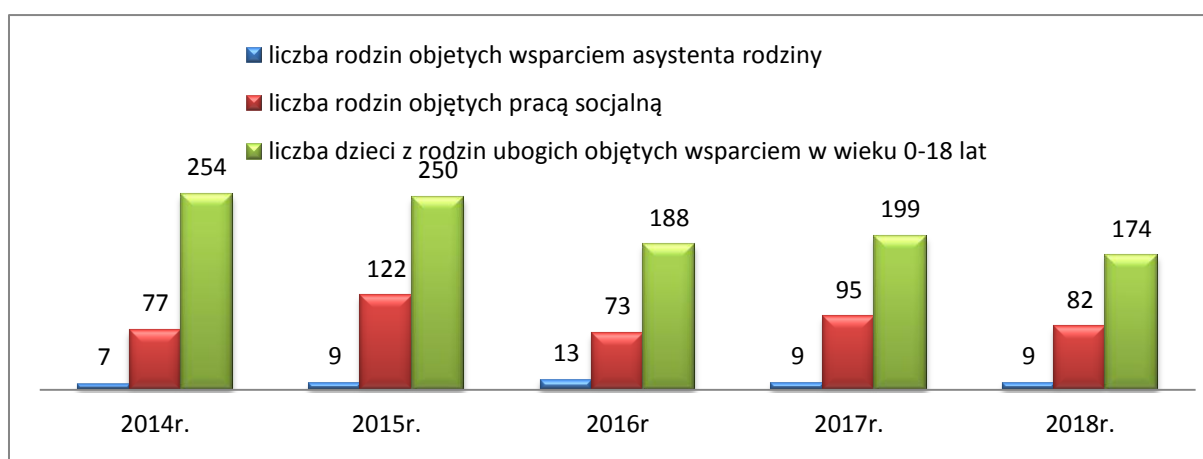
Realizując zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, gminnego programu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych Ośrodek Pomocy Społecznej w Cycowie zatrudnia asystenta rodziny.

Praca asystenta przy współpracy z pracownikiem socjalnym poza podniesieniem umiejętności opiekuńczo-wychowawczych wpływa na zapewnienie rodzinom bezpieczeństwa socjalnego.

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Cycowie wynika, że liczba rodzin z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniem gospodarstwa domowego objętych pomocą tut. Ośrodka przedstawia się następująco; 2018r. - 64, 2017r. - 59 rodzin, 2016r. - 66 rodzin, 2015r. – 74 rodziny, 2014r. – 53 rodziny.

W 2018r. wsparciem asystenta rodziny objęto 9 rodzin. Przy czym prace zakończono w 2 rodzinach ze względu na osiągnięcie celów. Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej żyjące w niedostatku/ ubóstwie obejmowane są również pomocą w formie świadczeń z pomocy społecznej. Z wymienionych 9 rodzin z pomocy społecznej w formie świadczeń pieniężnych korzystało 5 rodzin.

Natomiast wsparciem w ramach pracy socjalnej w 2018r. objęto 82 rodziny mieszkające na terenie gminy, (w 2017r. objęto 95 rodzin, w 2016r. - 73 rodziny, w 2015r. - 122 rodziny, a w 2014r. - 77 rodzin, przy czym w 2018r. liczba dzieci w wieku 0-18 z rodzin ubogich objęta wsparciem wyniosła 174, (w 2017r. – 199, 2016r. - 188 w 2015 – 250, a w 2014 – 254).

Źródło danych: opracowania własne OPS

Z powyższego wynika, że liczba rodzin zmagających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi wskazuje wartości dynamiczne. Ta sytuacja w dalszym ciągu wymaga zdecydowanych, zintegrowanych działań na rzecz rodziny i dziecka poprzez dalszą stałą współpracę jednostek takich jak: pomoc społeczna, placówki oświatowe, służba zdrowia, sądy, kuratorzy, policja, komisja rozwiązywania problemów alkoholowych, organizacje pozarządowe i jednostki kultury w celu poszerzenia wiedzy w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich i zwiększenia niezbędnego wsparcia.

Ważną rolę w funkcjonowaniu rodzin z dziećmi odgrywa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Łęcznej. Dzieci i młodzież z terenu gminy Cyców obejmowane są

działaniami Poradni, której celem jest udzielenie pomocy psychologicznej, pedagogicznej i logopedycznej, natomiast rodzice i nauczyciele otrzymują pomoc związaną z wychowywaniem i kształceniem dzieci.

Wśród materialnych form pomocy, które mają duże znaczenie dla rodzin z dziećmi i zdecydowanie wpływają na ich lepsze funkcjonowanie jest świadczenie rodzicielskie, świadczenie wychowawcze i świadczenie z programu rządowego Dobry Start. Te świadczenia znacznie poprawiły sytuację życiową i materialną rodzin, a zwłaszcza wielodzietnych.

Ze świadczenia rodzicielskiego w 2018r. korzystało 31 rodzin, ze świadczenia wychowawczego 616, a ze świadczenia dobry start 698 rodzin w tym 1075 dzieci.

Ze świadczenia rodzicielskiego w 2017r. korzystało 28 rodzin, natomiast ze świadczenia wychowawczego 727, a w 2016r ze świadczenia rodzicielskiego. - 53 rodziny, natomiast ze świadczenia wychowawczego 632 rodziny.

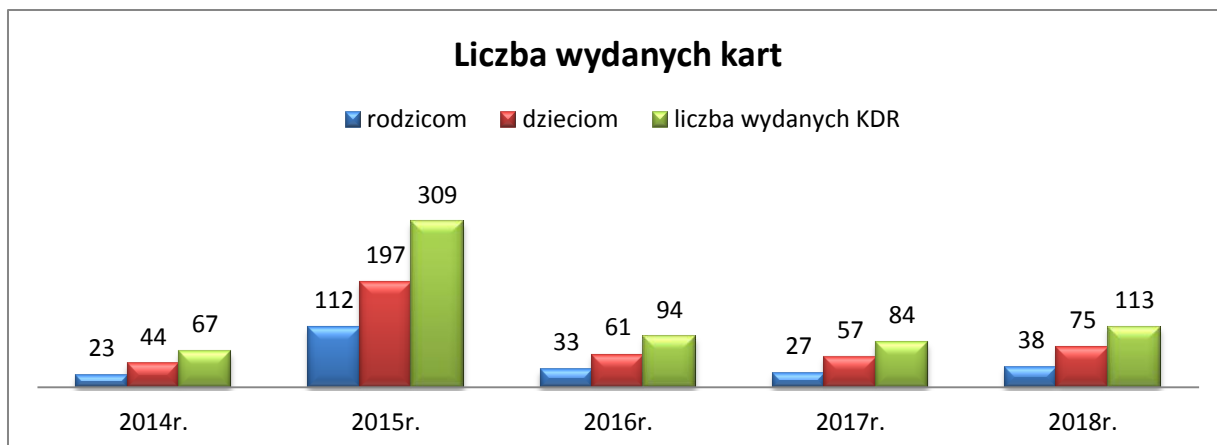
Inną bardzo istotną formą pomocy skierowaną do rodzin z dziećmi jest program Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny, która przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek i dodatkowych uprawnień, przez instytucje, które podjęły współpracę w tym zakresie. Jej posiadacze mają możliwość tańszego korzystania z oferty instytucji takich jak: ośrodki rekreacyjne, księgarnie czy instytucje kultury na terenie całego kraju.

Dla porównania dane liczbowe osób składających wnioski o przyznanie KDR z 5 lat przedstawiają się następująco:

W 2018r. do UG Cyców wpłynęło 20 wniosków o przyznanie KDR, wydano 113 Kart z tego 38 rodzicom i 75 dzieciom.

W 2017r. do UG Cyców wpłynęło 14 wniosków o przyznanie KDR, wydano 84 Karty z czego 27 rodzicom i 57 dzieciom.

W 2016 roku do UG Cyców wpłynęło 18 wniosków o przyznanie KDR, wydano 94 Karty, z czego 33 rodzicom, natomiast 61 dzieciom. W 2015r. do UG Cyców wpłynęło 57 wniosków o przyznanie KDR, wydano 309 kart, z czego 112 rodzicom natomiast 197 dzieciom. W 2014r. wpłynęło 12 wniosków, wydano 67 kart, z czego 23 rodzicom i 44 dzieciom.

Źródło danych: UG Cyców

1.4 Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych i starszych mieszkających na terenie gminy Cyców.

Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych i starszych to priorytet wielu instytucji do tego powołanych, które diagnozują i udzielają niezbędnego wsparcia potrzebnego tej grupie osób. Z diagnozy wynika, że najważniejsze potrzeby tej grupy to: bezpieczeństwo publiczne i socjalne, poradnictwo socjalne, ochrona zdrowia i rehabilitacja, zapewnienie usług opiekuńczych, pomoc instytucjonalna.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Cycowie w pracy ciągłej diagnozuje potrzeby tej grupy osób mając na uwadze dostosowanie realizowanych usług bądź świadczeń do potrzeb mieszkańców gminy.

W 2018r. z pomocy w formie usług opiekuńczych realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Cycowie korzystało 8 osób, (w 2017r. 6 osób, w 2016r. 5 osób, 2015r. 4 osoby, w 2014r. 5 osób). Zakres sprawowanych usług opiekuńczych obejmowała pomoc w podstawowych czynnościach życia codziennego.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom społeczeństwa gminy, ale z myślą o osobach samotnych, starszych i niepełnosprawnych gmina Cyców od 2018r. udziela bezpłatnej pomocy w formie usług opiekuńczych osobom samotnie gospodarującym, niepozostającym w związku małżeńskim i nieposiadającym wstępnych ani zstępnych, które ukończyły 80 lat. Ponadto korzystając ze środków finansowych budżetu państwa oraz własnych gmina Cyców od 2018r. realizuje w ramach rządowego programu 75 plus usługi opiekuńcze.

Ponadto 51 osób starszych i niepełnosprawnych z terenu gminy wymagających pomocy osób innych, ma zapewnioną pomoc osób, na których ciąży obowiązek alimentacyjny i którzy w

zamian otrzymują specjalny zasiłek opiekuńczy czy zasiłek dla opiekuna wypłacany przez Ośrodek Pomocy Społecznej na podstawie realizowanych ustaw.

W związku z potrzebą zapewnienia całodobowej opieki niektórym mieszkańcom gminy, w 2018r. 11 osób z terenu gminy Cyców zapewniono pobyt w domach pomocy społecznej (w 2017r. 12 osób, w 2016r. 11 osób, w 2015r. 8 osób, w 2014r. 9 osób). Również w 2018r. w związku z potrzebą zapewnienia wzmożonej opieki medycznej w zakładach opiekuńczo-leczniczych przebywało 10 osób z terenu gminy Cyców. Ponadto w ramach zawartego porozumienia pomiędzy gminą Łęczna i gminą Milejów, a gminą Cyców osoby niepełnosprawne z zaburzeniami psychicznymi z terenu gminy Cyców korzystają z usług Środowiskowego Domu Samopomocy w Łęcznej i Milejowie. W 2018r. z usług w/w ŚDŚ korzystało 11 osób.

Mając na uwadze poprawę jakości życia osób niepełnosprawnych, Ośrodek Pomocy Społecznej w Cycowie udziela informacji i pomocy w uzyskaniu dofinansowania ze środków PEFRON w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łęcznej. W 2018r. dofinansowanie na likwidację barier architektonicznych – przystosowanie łazienki, zakup schodolazu gąsienicowego oraz zakup podnośnika otrzymały 3 osoby w tym dwoje dzieci, zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny – pomocy udzielono 59 osobom, uczestnictwo w turnusie rehabilitacyjnym – pomocy udzielono 6 osobom, dofinansowanie na likwidację barier technicznych – zakup 2 sztuk akumulatorów, krzesła rehabilitacyjnego oraz nasadki toaletowej otrzymały 3 osoby w tym i dziecko. Również ze środków PEFRON 47 osób w tym 40 osób niepełnosprawnych otrzymało dofinansowania do zadania: sport, kultura, rekreacja i turystyka. Łącznie ze środków PEFRON w roku 2018 pomoc uzyskało 119 osób z terenu gminy Cyców, z tego 112 osób posiadało orzeczenie o niepełnosprawności.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Cycowie w 2018r. udzielił pomocy finansowej ze środków pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności 73 rodzinom, w 2017r. – 75, w 2016r. – 73, w 2015r. - 76 rodzin, tak samo w 2014r.

Z myślą o osobach starszych i niepełnosprawnych mających trudności w dotarciu do placówek służby zdrowia i innych podmiotów na terenie gminy, gmina Cyców organizuje codziennie bezpłatny transport z miejsca zamieszkania do celu i powrót.

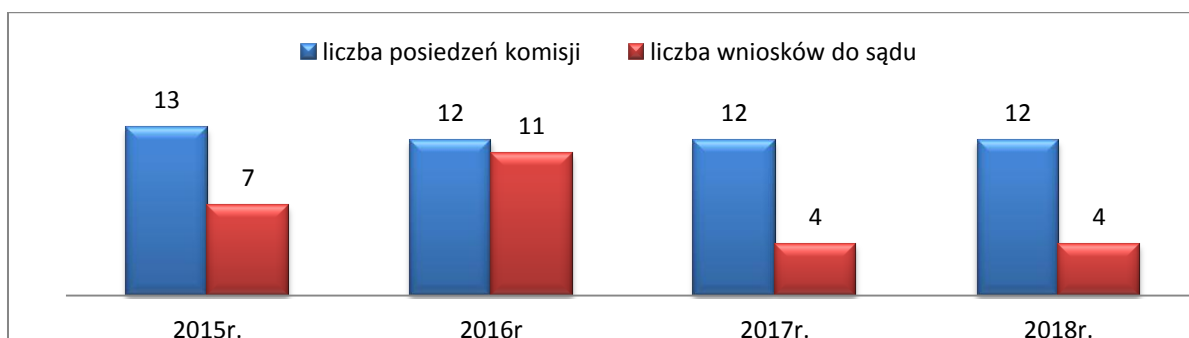
Osoby starsze i niepełnosprawne chętnie uczestniczące w życiu społecznym mają możliwość zaangażowania się w działania jednostek kultury na terenie gminy oraz Związku Emerytów, Rencistów I Inwalidów Oddział w Cycowie, które mają na celu uaktywnienie osób starszych i niepełnosprawnych.

W 2018r. gmina Cyców podjęła remont pomieszczeń budynku Gminnej Biblioteki Publicznej na potrzeby tworzonego Klubu Seniora, który swoją działalność rozpocznie w 2019r. tworząc możliwości organizowania działań dających możliwość osiągnięcia sukcesów oraz wzmacniających autorytet osób starszych.

1.5 Zminimalizowanie problemu uzależnień wśród mieszkańców gminy Cyców.

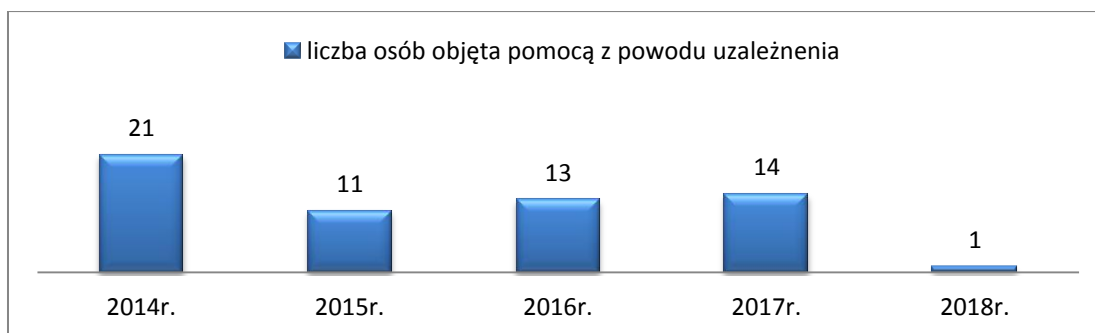
Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz narkomanii należy do zadań własnych gminy. Są one prowadzone w oparciu o Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii i ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Bezpośrednią realizację powyższych zadań zajmuje się Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cycowie. Do licznych działań, które podejmuje GKRPA należą m.in. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, organizowanie w szkołach pogadanek związanych z tematyką uzależnień i spektakli o tematyce profilaktycznej, prowadzenie wywiadów środowiskowych i kierowanie na badania pozwalające ustalić stopień uzależnienia od alkoholu, kierowanie do sądu wniosków o wszczęcie postępowania w sprawach zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, aktywne reagowanie na naruszenie przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości itp.

W 2018r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cycowie odbyła 12 posiedzeń (w 2017r. – 12, w 2016r. – 12, w 2015r. – 13). Wydano 40 postanowienia w sprawie opinii w przedmiocie wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży i poza miejscem sprzedaży. Do Sądu Rejonowego we Włodawie zostały skierowane 4 wnioski o zastosowanie przymusowego leczenia odwykowego w stosunku do osób nadużywających alkoholu (w 2017r. – 4, w 2016r. – 11, w 2015r. - 7). Przeprowadzono szkolenie stacjonarne dla sprzedawców napojów alkoholowych p.n: „Warunki korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych”. Dofinansowano i zorganizowano wiele różnego rodzaju konkursów, pikników, warsztatów, pogadanek, spotkań i imprez kulturalnych o tematyce profilaktycznej, mających na celu uświadomienie lokalnej społeczności o skutkach szkodliwości nadużywania alkoholu i narkotyków (podczas tych spotkań rozdawane były ulotki informacyjne dotyczące wartości rodzinnych, szkodliwości alkoholu, narkotyków i papierosów

Źródło danych: UG Cyców

Ustawa o pomocy społecznej daje możliwość udzielenia pomocy z powodu uzależnień. W 2018r. pomocą objęto 1 osobę (w 2017r. – 14, w 2016r. - 13 osób, w 2015r. – 11, w 2014r. – 21 osób). Najczęściej stosowanymi formami pomocy w sprawach osób uzależnionych były bony towarowe na podstawie, których nabywali wyłącznie żywność i środki czystości. Stosowane formy pomocy zapobiegały marnotrawieniu przyznawanych świadczeń.

Źródło danych: opracowania własne OPS

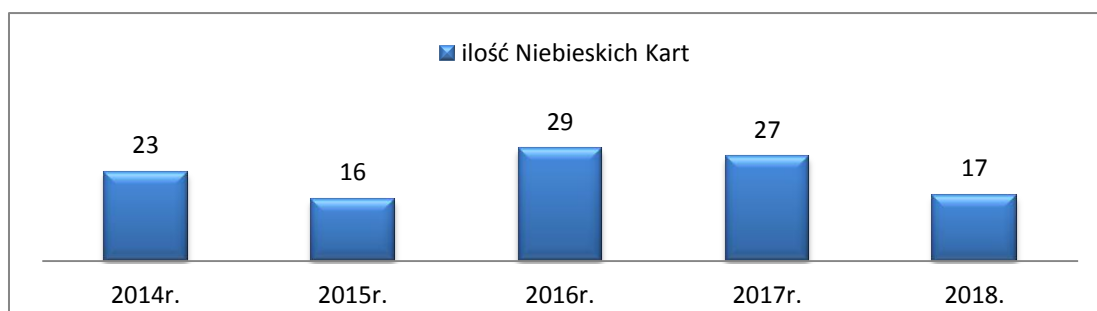
Przedstawione wyżej dane wykazują działania GKRPA jak i Ośrodka Pomocy Społecznej, co wskazuje na fakt, że podejmowane działania na rzecz minimalizowania problemu uzależnień mają pozytywne znaczenie.

1.6 Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez spójne działanie wszystkich służb.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie należy do zadań gminy. W gminie Cyców tego typu działania podejmowane są w ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego oraz realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Cyców na lata 2013-2020. Głównym celem pracy Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie jest działanie w kierunku

zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz organizowanie wsparcia dla osób zagrożonych przemocą. Dodać należy, że tworzenie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest możliwe dzięki zaangażowaniu przedstawicieli i służb zajmujących się zawodowo problematyką przemocy w rodzinie. W 2018r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 17 Niebieskich Kart - A dotyczących przemocy w rodzinach (w 2017r. – 27, w 2016r. – 29, 2015r. – 16, 2014r. – 23).

Z 17 Niebieskich Kart 16 kart zostało sporządzonych przez funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Łęcznej, 1 karta została sporządzona przez pracownika socjalnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łęcznej. Wskaźniki dotyczące osób doświadczających przemocy są dynamiczne, a z dokumentów źródłowych wynika, że problem przemocy dotyka rodziny pełne, dobrze sytuowane oraz ludzi wykształconych. Najczęstszymi sprawcami przemocy byli mężczyźni - 15 , kobiety – 2. Osobami, które doznały przemocy są: kobiety -15, mężczyźni – 1, dziecko -1.

Źródło danych opracowania własne OPS

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego podczas posiedzeń zespołu podejmowali działania na rzecz poprawy sytuacji rodzin oraz osób dotkniętych przemocą udzielając porad. Ponadto przeprowadzano interwencje w środowiskach osób dotkniętych przemocą. Sytuacje rodzin i osób były systematycznie monitorowane, a ze sprawcami przemocy prowadzono rozmowy dotyczące skutków i konsekwencji stosowania przemocy zachęcając jednocześnie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy.

Wszystkie podejmowane działania na rzecz wymienionych grup społecznych mają szczytny cel – pomoc osobom i rodzinom w przezwyciężeniu trudności życiowych. Podejmując działania zawsze liczymy się z ryzykiem, które niejednokrotnie występując osłabia działania przynosząc mniej zadowalające wyniki pracy.

2. Cele strategiczne w obszarze ochrony zdrowia.

2.1 Wzrost poczucia bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców gminy Cyców poprzez propagowanie i wdrażanie zdrowego stylu życia.

Na terenie Gminy Cyców w dalszym ciągu funkcjonują trzy Przychodnie Medycyny Rodzinnej tj. Centrum Medyczne Comed, Ośrodek Usług Medycznych Puls oraz Poleskie Centrum Medyczne, w których przyjmują lekarze pierwszego kontaktu oraz specjaliści.

Centrum Medyczne Comed realizował w 2018 r. Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Cyców na lata 2014-2020 poprzez działania w zakresie ochrony zdrowia w obszarach Podstawowej Opieki Zdrowotnej w ramach realizowanego kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia, gdzie oprócz lekarzy rodzinnych udzielane były porady medyczne w zakresie pediatrii, kardiologii, diabetologii, endokrynologii, dermatologii, ginekologii, urologii. W ramach POZ prowadzone były również Programy NFZ profilaktyki chorób układu krążenia CHUK i pakiet onkologiczny DiLO. Placówka realizowała PROGRAM PROMOCJI ZDROWIA dla mieszkańców Gminy Cyców i okolic. W ramach tego programu prowadzone były ogólnodostępne badania profilaktyczne USG, badania osteoporozy, badania wad wzroku, badania BMI i inne. Na bieżąco realizowany był program badań wczesnego wykrywania raka szyjki macicy. Program realizowany jest w ramach umowy z NFZ i wchodzi w skład Narodowego Programu Zwalczenia Chorób Nowotworowych. Placówka uruchomiła Program Profilaktyki dla Dzieci i Młodzieży ukierunkowanych na wczesne wykrywanie chorób w okresie rozwojowym dziecka.

W ramach prowadzonej działalności aptecznej realizowany był program Zyskaj Zdrowie, którego celem jest propagowanie zachowań prozdrowotnych oraz racjonalne i dostosowane do potrzeb pacjenta stosowanie leków. Poza tym Centrum Medyczne Comed promuje działania prozdrowotne poprzez kolportaż materiałów informacyjnych w druku jak również poprzez stronę internetową www.cm-comed.pl i facebook. Działania w tym zakresie mają na celu szerokie informowanie mieszkańców Gminy o podejmowanych przedsięwzięciach prozdrowotnych i przez to wzbudzać zainteresowanie własnym zdrowiem mieszkańców Gminy Cyców.

Ośrodek Usług Medycznych „PULS” realizował w 2018r. cele założone w Strategii poprzez działania w zakresie ochrony zdrowia i realizację programów z zakresu:

- „ Profilaktyki chorób układu krążenia i cukrzycy – program NFZ, w ramach którego corocznie zachęca się pacjentów w wieku 35,40,45,50,55 lat (do tej pory nie leczonych z powodu chorób przewlekłych), do wykonania badań oceniających

wartość ciśnienia, wagę wzrost, BMI, poziom cukru, cholesterolu i trój glicerydów. Otrzymane wyniki umożliwiają ocenę ryzyka zachorowania na choroby przewlekłe w ciągu najbliższych 10 lat.

- ‘Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych w oparciu o szczepienia przeciwko pneumokokom w województwie lubelskim w latach 2016-2021’. Dzięki współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Lubelskiego drugi rok szczepione są dzieci w wieku od 2 roku do 5 roku życia przeciwko groźnym dla zdrowia i życia bakteriom.
- „Zwiększenie ilości badań kolonoskopowych przez pacjentów raka jelita grubego”, w ramach projektu unijnego zachęcane były do badań osoby w wieku 50-65 lat.
- „Profilaktyka po lubelsku” kolejny rok w Ośrodku, w Międzynarodowym Dniu Świadomości Przewlekłej Białaczki Szpikowej zgłaszały się osoby, które miały wykonaną morfologię, a jednocześnie osoby zainteresowane mogły zostać dawcami komórek macierzystych szpiku i dzięki tej decyzji uratować komuś życie.

Ośrodek Usług Medycznych PULS od wielu lat prowadzi akcję informacyjną na temat grypy i jej powikłań oraz zaleca i wykonuje szczepienia. Systematycznie wykonuje pomiary ciśnienia oraz masy ciała z oznaczeniem BMI, oraz informuje o wpływie otyłości i braku ruchu na rozwój chorób przewlekłych m.in. nadciśnienia, cukrzycy oraz choroby zwyrodnieniowej stawów. Informuje też o szkodliwości palenia w tym szczególnie o wpływie dymu tytoniowego na prawidłowy rozwój dzieci, a także o sposobach rzucania nałogu. Organizowano badania densytometryczne w celu wykrywania osteopenii i osteoporozy. Wspólnie z Kliniką Reumatologii przy SPSK w Lublinie prowadzono program „Współczesnego Wykrywania Reumatologicznego Zapalenia Stawów”.

Przychodnia Med-Ro posiadała gabinet lekarza rodzinnego i umowę na świadczenia pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej. Specjalnie dla mam jednostka świadczyła pomoc położnej obejmujące zakres edukacji związanej z planowaniem rodziny, opieki w okresie około ciąży, a także porad w zakresie higieny. Umowa placówki w zakresie lekarza pierwszego kontaktu zawierała informowanie pacjentów o możliwościach diagnostycznych, okresową ocenę pacjentów jak również analizowanie wyników badań. Do zakresu zadań pielęgniarki POZ w przychodni należało wykonywanie świadczeń leczniczych. Dnia 19.03.2018r. placówka przestała funkcjonować, jednak na to miejsce powstała nowa przychodnia lekarza rodzinnego Poleskie Centrum Medyczne.

Placówka udzielała świadczeń medycznych od 02.05.2018r. Przychodnia w 2018r. w swoim zakresie obejmowała opiekę lekarza rodzinnego, pielęgniarki i położnej, dzieci, młodzieży i osób dorosłych. W przychodni prowadzone były wizyty lekarskie, kwalifikacje do szczepień

profilaktycznych, szczepienia profilaktyczne, wykonywane były badania laboratoryjne, badania EKG, konsultacje specjalistyczno-kardiologiczne i urologiczne. Do grudnia 2018r. świadczone były również konsultacje ortopedyczne. Regularnie prowadzono bilanse dzieci i młodzieży, okresowe badania kontrolne dzieci i dorosłych.

Prowadzona była również aktywna działalność w kierunku profilaktyki gruźlicy i chorób układu krążenia. W ramach opieki lekarskiej również świadczone wizyty patronażowe noworodków, a także wizyty domowe u osób leżących. Okresowo prowadzone były akcje profilaktyczne pomiaru ciśnienia tętniczego i glikemii, edukacji w kierunku rozpoznawania objawów chorób krążenia i cukrzycy, co ułatwia wczesne wykrycie chorób układu krążenia i cukrzycy.

Zakład Rehabilitacji Leczniczej w Wólce Cycowskiej w ramach umowy z NFZ w 2018r. udzielał specjalistycznych usług medycznych przy wykorzystaniu najlepszych dostępnych standardów oraz zorientowaniu na spełnienie wymagań pacjentów. Do podstawowych zadań zakładu należy wykonywanie usług medycznych w zakresie rehabilitacji leczniczej oraz udzielanie specjalistycznych świadczeń i porad lekarskich w zakresie rehabilitacji leczniczej i wad postawy.

2.2 Partycypacja społeczna osób starszych z terenu gminy Cyców.

W 2018r. rozpoczęto działania w celu utworzenia Klubu Seniora. Na ten cel została zagospodarowana część budynku Gminnej Biblioteki Publicznej w Cycowie. W 2018r. dokonano remontu pomieszczeń, złożony został też wniosek o uzyskanie dofinansowania na wyposażenie i sprzęt rehabilitacyjny. Klub Seniora swoją działalność rozpocznie w 2019r.

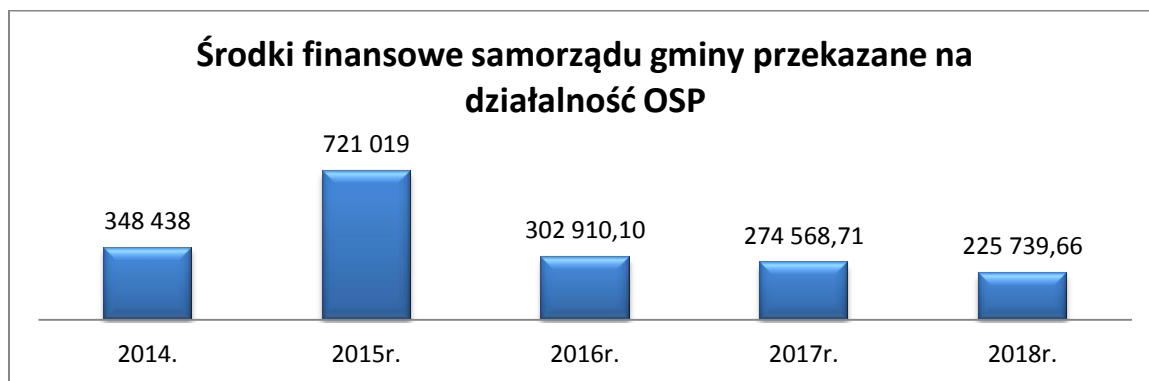
3. Cele strategiczne w obszarze bezpieczeństwa publicznego.

3.1 Zwiększenie reakcji mieszkańców gminy Cyców na zagrożenia bezpieczeństwa.

Zadaniem własnym gminy jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty, w tym również z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej. Do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego zobowiązane są wszystkie organy władzy i administracji państwowej, szczególnie instytucje wyspecjalizowane w zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego, jak np. Policja, Państwowa Straż Pożarna, które to służby w realizacji swoich zadań wspierane są w naszej gminie przez jednostkę Ochotniczej Straży

Pożarnej.

Celem zabezpieczenia realizacji zadań wynikających z ustawy o ochronie przeciwpożarowej, rok rocznie w budżecie gminy zabezpiecza się środki finansowe na zapewnienie gotowości bojowej (w tym: utrzymanie jednostki OSP, zakupy sprzętu przeciwpożarowego, wyszkolenie i prowadzenie remontów baz lokalowych). Nasza jednostka OSP wchodzi w skład Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

Źródło danych: UG Cyców

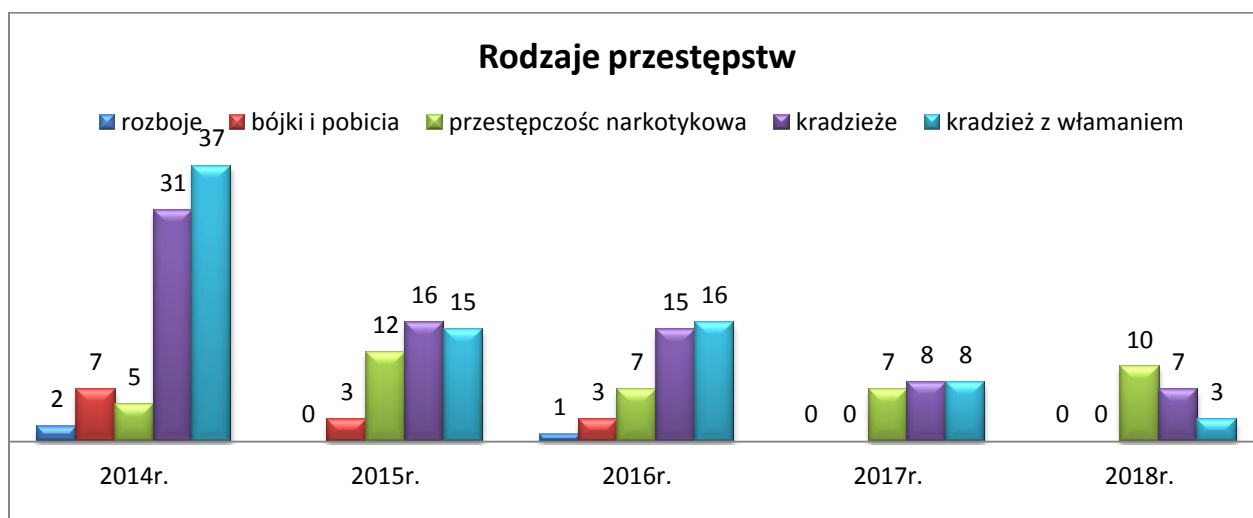
Poza środkami z budżetu gminy OSP otrzymuje dotacje na działalność z KSRG, łącznie w latach 2015-2018 otrzymała 166 700 zł. Dodatkowo jednostki OSP z Bekieszy, Janowicy, Świerszczowa i Nowego Stręczyna w latach 2015-2018 otrzymały dotację na swoją działalność z MSWiA w łącznej kwocie 32 910 zł.

Na terenie gminy nie funkcjonuje posterunek policji, jednak nadal w budynku Gminnej Biblioteki Publicznej pełnione są dyżury i każdy mieszkaniec Gminy Cyców może spotkać się na miejscu z dzielnicowymi w sprawach dotyczących między innymi: przestępstw, wykroczeń, lokalnych zagrożeń i nieprzestrzegania przepisów miejscowego prawa.

Ponadto Dzielnicowi z terenu gminy Cyców w trakcie służby obchodowej w dalszym ciągu inicjują w lokalnej społeczności działania mające na celu poprawę bezpieczeństwa tj. przekazują informacje na temat zabezpieczania mienia w trakcie dłuższej nieobecności w miejscu zamieszkania, powiadamiania Policji o stwierdzonych naruszeniach porządku prawnego, ponadto informują o rodzajach zagrożeń i sposobach ich uniknięcia. W przypadku stwierdzenia uchybień z zakresu działania innych instytucji występują do właściwych organów celem ich usunięcia. W ramach obchodów sprawdzają miejsca niebezpieczne oraz wnioskuje o zmiany w celu tworzenia poczucia bezpieczeństwa.

W 2018r. na terenie gminy Cyców miało miejsce 671 interwencji Policji. Zaistniało 7 wypadków drogowych. Doszło do 69 kolizji drogowych.

Poniższa tabela przedstawia liczbę i rodzaje przestępstw popełnionych na terenie gminy Cyców w latach 2014-2018.

Źródło danych: KPP w Łęcznej

Z analizy danych wynika, że liczba popełnianych przestępstw na terenie gminy wykazuje tendencję spadkową, jednak nadal należy zwrócić uwagę na problem przestępczości narkotykowej, ponieważ tutaj widzimy wzrost wskaźników.

W celu poprawy bezpieczeństwa na drogach w gminie Cyców w 2018r. na drogi publiczne gminne wydatkowano 3 027 175,89 zł. Planowane są dalsze inwestycje.

4. Cele strategiczne z obszaru edukacji.

4.1 Wzrost motywacji do nauki wśród dzieci szkół podstawowych i gimnazjum z terenu gminy Cyców.

W obszarze „Wzrost motywacji do nauki wśród dzieci w szkole podstawowej i gimnazjum w 2018r. podjęto następujące działania:

- zorganizowanie dla uczniów VII i VIII szkoły podstawowej oraz III gimnazjum wyjazdu na pokazy fizyczne organizowane przez UMCS w Lublinie;
- organizacja wycieczek edukacyjnych, np. wycieczka do Rzymu, Asyżu, Florencji i Wenecji, wycieczka do Warszawy (w tym Centrum Nauki Kopernik), wyjazdy do teatrów, kin i muzeów w Warszawie, Lublinie i Chełmie, do Ossowa, Tomaszowa Mazowieckiego,

Dęblina, Kazimierza Dolnego, Janowa Lubelskiego (Laboratorium wiedzy), Krakowa, Wieliczki i wiele innych;

- zorganizowanie i zapewnienie możliwości udziału uczniów w imprezach i zawodach sportowych rozwijających zainteresowania, np. czwórbój lekkoatletyczny, sztafetowe biegi przełajowe, rozgrywki piłki nożnej, siatkowej, ręcznej;
- realizowanie na poszczególnych przedmiotach, w szkole podstawowej i gimnazjum, projektów edukacyjnych, interdyscyplinarnych, mających na celu kreatywne rozwiązywanie problemów oraz wykorzystywania wiedzy w praktyce;
- zorganizowanie dla uczniów klas III gimnazjum warsztatów „Kim będę” z zakresu preorientacji zawodowej, prowadzonych przez psychologa z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Łęcznej;
- organizacja „Giełdy Szkół Ponadgimnazjalnych”, przybliżającej uczniom ofertę edukacyjną szkół ponadgimnazjalnych z regionu Lublina, Chełma i Łęcznej;
- organizacja wyjazdu uczniów klas III gimnazjum na Targi Edukacyjne do Lublina;
- udział uczniów w różnorodnych kołach zainteresowań, Szkolnym Kole Turystyczno-Krajoznawczym, UKS, chórze szkolnym, zajęciach tanecznych, drużynie Zychowej i ZHP;
- organizacja zajęć wprowadzających w świat programowania, skierowanych do dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów klas 0 – III;
- udział uczniów w konkursach przedmiotowych, plastycznych, filatelistycznych, recytatorskich, czytelniczych, ekologicznych i innych;
- motywowanie uczniów do nauki poprzez ufundowanie przez dyrektora szkoły nagród książkowych oraz statuetek dla uczniów z najwyższym wynikiem egzaminacyjnym;
- promocja osiągnięć uczniów w różnorodnych konkursach i zawodach na stronie internetowej szkoły oraz lokalnych publikacjach;
- realizacja projektu „Nasze Szkoły - Nowe Możliwości - wsparcie szkół podstawowych w gminie Cyców”.

4.2 Przeciwdziałanie patologiom i niedostosowaniu społecznemu w gimnazjum.

W zakresie obszaru „Przeciwdziałanie patologiom i niedostosowaniu społecznemu” w 2018r. podjęto następujące działania:

- zorganizowanie we współpracy wychowawców, psychologa i pedagoga szkolnego różnorodnych zajęć, m.in. przeciwdziałających przemocy rówieśniczej, mających na celu wzmocnienie wzajemnych relacji w zespołach klasowych, przeciwdziałających zjawisku

agresji, dotyczących bezpieczeństwa w Internecie, a także rozwijających umiejętności społeczne uczniów;

- realizacja zadań i programów wynikających z uczestnictwa szkoły w Powiatowej Sieci Szkół Promujących Zdrowie oraz Alertu Ekologicznego na wszystkich etapach edukacyjnych;
- zorganizowane XVIII edycji Konkursu Wiedzy Prewencyjnej „Jestem bezpieczny” na szczeblu szkolnym, gminnym;
- udział w konkursie pod hasłem „PO – MOC! Razem przeciwko przemocy”, zorganizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęcznej;
- organizacja VII Powiatowego Konkursu Piosenki o Zdrowiu;
- przeprowadzenie warsztatów profilaktycznych pt. „Bezpieczni i wolni od nałogów”, których celem było kształtowanie wśród uczniów postaw sprzyjających życiu bez uzależnień i rozwijanie umiejętności radzenia sobie z problemami życiowymi;
- realizacja programów profilaktyki palenia tytoniu organizowanego we współpracy z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Łęcznej;
- realizacja programów profilaktycznych „Trzymaj Formę”, „Bezpieczne życie”;
- zorganizowanie we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych warsztatów profilaktycznych dotyczących zapobiegania uzależnieniom od substancji psychoaktywnych dla uczniów klas VIII;
- zorganizowanie, we współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, warsztatów rozwijających umiejętności interpersonalne „Uczymy się słuchać siebie nawzajem” dla uczniów klas IV SP;
- przeprowadzenie, we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Łęcznej i spółką Wirtualne Powiaty kampanii informacyjnej pod hasłem „Bezpieczny Internet – korzystaj mądrze”;
- zorganizowanie we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Łęcznej spotkań poświęconych omówienia tematyki bezpieczeństwa i odpowiedzialności prawnej nieletnich;

4.3 Poprawa i wzmocnienie wizerunku szkoły, poprzez budowanie dobrych relacji między szkołą a rodzicami uczniów.

W obszarze „Poprawa i wzmocnienie wizerunku szkoły poprzez budowanie dobrych relacji między szkołą a rodzicami uczniów”, podjęto następujące działania:

- systematyczne włączanie rodziców w organizację imprez i uroczystości szkolnych np. pasowanie na ucznia szkoły podstawowej, wigilia klasowa, zabawa andrzejkowa i choinkowa, Bal Gimnazjalny, Dzień Rodziny, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Matki i Ojca;
- badanie opinii rodziców na temat funkcjonowania placówki, oczekiwań i potrzeb w zakresie współpracy;
- ustalenie godzin konsultacji nauczycieli, wychowawców i specjalistów – psychologa i pedagoga szkolnego z rodzicami, w celu uzyskania optymalnych warunków spotkań;
- interwencje w sytuacjach kryzysowych;
- psychoedukacja i poradnictwo w zakresie metod wychowawczych, umiejętności komunikacyjnych, wzmacniania kompetencji rodzicielskich;
- wsparcie dla rodziców borykających się z problemem uzależnienia, współuzależnienia, przemocy w rodzinie;
- kierowanie rodziców do instytucji pomocowych, których celem jest wspieranie rodzin znajdujących się w sytuacjach trudnych;
- współpraca z osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i rodzin – organizowanie form wsparcia adekwatnego do występujących trudności;
- zorganizowanie we współpracy ze Stowarzyszeniem MONAR, szkolenia dla rodziców, którego celem było przekazanie wiedzy dotyczącej zapobiegania uzależnieniom oraz wzrost kompetencji w zakresie rozpoznawania zagrożeń i reagowania w przypadkach, kiedy dzieci zaczynają eksperymentować z używaniem substancji psychoaktywnych.
- włączanie rodziców w opiniowanie i realizację Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego, Koncepcji Pracy Zespołu Szkół, np. ustalanie zagadnień do ich realizacji;

5 Cele strategiczne z obszaru kultury.

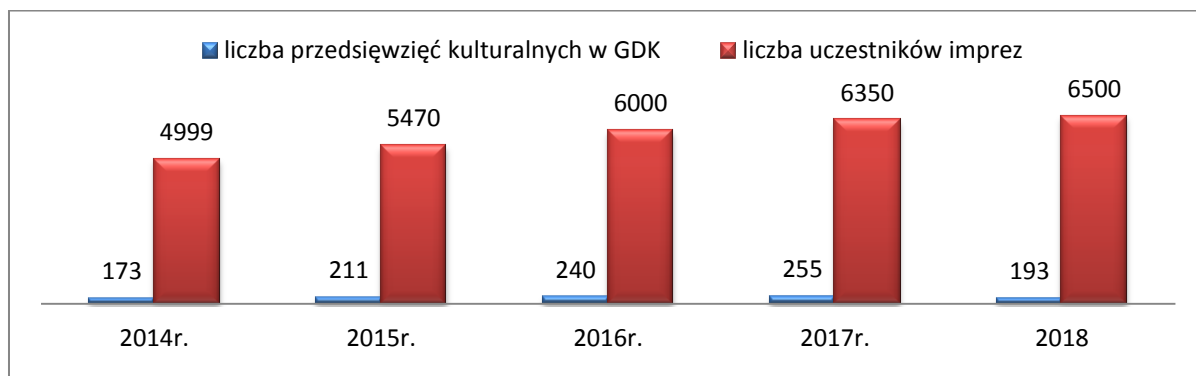
5.1 Opracowanie polityki kulturalnej gminy Cyców do 2016r.

Niestety nie udało osiągnąć założonego celu, jakim było opracowanie dokumentu strategicznego opisującego politykę kulturalną gminy Cyców na lata 2014-2020.

5.2 Zwiększenie zaangażowania mieszkańców w działania kulturalne w gminie Cyców do 2020r.

W zakresie realizacji celu strategicznego w 2018r. w Gminnym Domu Kultury uzyskano następujące wskaźniki monitoringowe:

- liczba organizowanych przedsięwzięć kulturalnych – 193;
- liczba uczestników imprez – 6500, wskazuje to, że zakładane w strategii rezultaty, jakim było zwiększenie zaangażowania mieszkańców gminy w oferty kulturalne GDK o 5% oraz wzrost uczestnictwa mieszkańców gminy Cyców o 5% zostało osiągnięte. Niemniej istnieje potrzeba kontynuowania przyjętych kierunków działań, szczególnie w zakresie społecznej partycypacji w tworzeniu oferty GDK oraz podległych placówce świetlic.

Źródło danych: GDK Cyców

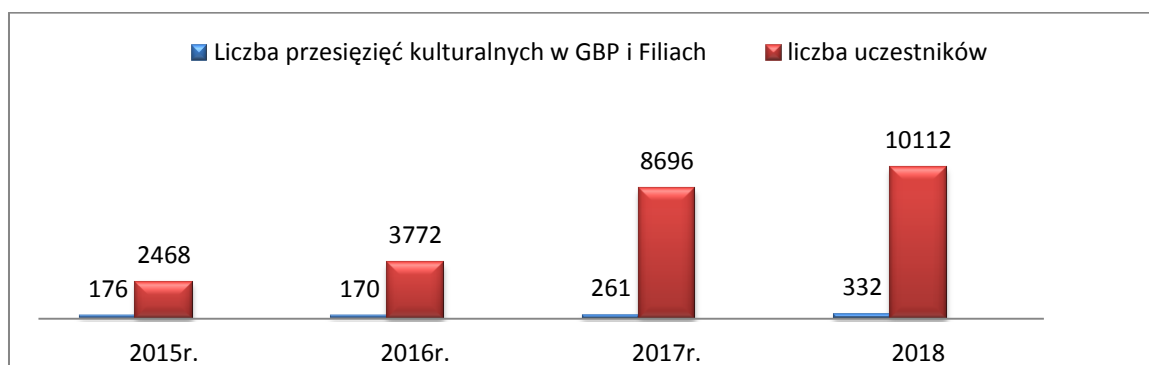
W Gminnej Bibliotece Publicznej w Cycowie oraz Filiach w Ludwinowie i w Malinówce, na koniec 2018r. zarejestrowanych zostało 1472 czytelników, co stanowi 18,6% ogółu mieszkańców Gminy. Na koniec 2017r. zarejestrowanych było 1465 czytelników. Zauważa się wzrost liczby czytelników o 0,19%.

Najczęściej z Biblioteki korzystali	Najrzadziej z Biblioteki korzystali
➤ Uczący się - 616	➤ Pracujący – 392
➤ Czytelnicy w wieku 20-44 - 478	➤ Pozostali (emeryci, renciści, niezatrudnieni, rolnicy) - 464
➤ Dzieci i młodzież do lat 19 - 775	

Gminna Biblioteka w Cycowie oraz Filie w 2018r. zorganizowały ogółem 332 imprezy, w których uczestniczyło 10 112 osób:

- 12 edukacyjnych (pogadanki, odczyty, lekcje biblioteczne, inne), w których uczestniczyło 211 osób,
- 26 wystaw literackich – ścienne dotyczące głównie życia i twórczości wybitnych pisarzy i poetów obejrzało 4325 osoby,
- 294 inne imprezy (konkursy literackie, plastyczne, warsztaty rękodzielnicze z krepiny, z bibuły, z masy solnej, dyskusje nad książką, kiermasze, wyjścia do Punktów

Przedszkolnych i Przedszkola Samorządowego celem czytania i wypożyczania książek), w których uczestniczyło 5576 osób.

Działalność kulturalna Gminnej Biblioteki Publicznej i Filii:

1. Konkursy plastyczne:

- „Wielkanoc w oczach dziecka”
- „Portret mojej mamy”
- Anioł Bożonarodzeniowy”
- „Bocian-zwiastun wiosny”

2. Konkursy recytatorskie:

- 36 Mały Konkurs Recytatorski,
- 21 Jesienny Konkurs Recytatorski
- Ogólnopolski Konkurs Recytatorski

3. „Ferie w bibliotece”.

4. „Wakacje w bibliotece”.

5. Spotkanie z pracownikami Urzędu Komunikacji Elektronicznej w ramach akcji „Wiem co podpisuję”.

6. Spotkanie ze strażakami z Ochotniczej Straży Pożarnej w Cycowie.

7. Warsztaty bożonarodzeniowe.

8. Lekcje biblioteczne m.in. dotyczące świąt majowych oraz rodziny.

9. Narodowe Czytanie 2018 – „Przedwiośnie” Stefana Żeromskiego.

10. Święto ziemiaka.

11. Walentynki w Bibliotece.

12. Spotkanie z kosmetyczką.

13. Dzień Kobiet.

14. Obchody Światowego Dnia Poezji „Włącz poezję”.
15. Cykliczne spotkania Dyskusyjnego Klubu Książki.
16. Spotkanie w ramach akcji „Noc Bibliotek pod hasłem „RzeczpospoCzyta”.
17. Spotkanie autorskie z Grażyną Jeronim-Gałuszką i Elżbietą Bednarczuk.
18. Wielkanocny Kiermasz Świąteczny.
19. Bożonarodzeniowy Kiermasz Świąteczny
20. Cykliczne wyjścia i wyjazdy do Szkół, Przedszkola Samorządowego i Punktów Przedszkolnych z terenu Gminy Cyców w celu czytania i wypożyczania książek.
21. Cykliczne zajęcia plastyczne, manualne i teatralne dla dzieci.
22. Zajęcia ruchowe na świeżym powietrzu: gra w siatkę, badmintona, zbijanego.

5.3 Poszerzenie oferty kulturalnej i podniesienie jakości świadczonych usług.

W zakresie realizacji celu w 2018r. nie zwiększono zatrudnienia w GDK w Cycowie.

W Gminnej Bibliotece Publicznej w Cycowie do końca 2018r. zatrudnione były 2 osoby/ 1,5 etatu oraz dwóch stażystów. Filia w Malinówce 1 osoba ½ etatu, Filia w Ludwinowie 1 osoba/1 etat. Ponadto w celu realizacji tego celu strategicznego Gminna Biblioteka Publiczna i Filie współpracują z:

- Urzędem Gminy w Cycowie,
- 6 szkołami na terenie gminy,
- Przedszkolem samorządowym w Cycowie i 7 Punktami Przedszkolnymi na terenie Gminy Cyców,
- Gminnym Domem Kultury w Cycowie,
- Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Cycowie,
- Gminnym Kołem Emerytów i Rencistów Oddział w Cycowie,
- Parafią św. Józefa w Cycowie,
- Ochotniczą Strażą Pożarną w Cycowie,
- Kołami Gospodyń wiejskich na terenie gminy,
- Komendą Powiatową Policji w Łęcznej,
- Młodzieżowym Ośrodkiem Wychowawczym w Podgłębokiem,
- Lokalną Grupą Działania „Polesie”,
- Stowarzyszeniami i organizacjami z innych gmin z terenu naszego powiatu,
- Starostwem Powiatowym w Łęcznej,

- Powiatową Biblioteką Publiczną w Łęcznej,
- Wojewódzką Biblioteką Publiczną im. H. Łopacińskiego w Lublinie,
- Biblioteką Narodową w Warszawie.

PODSUMOWANIE

Analiza wskaźników oraz działań zrealizowanych w 2018 roku w poszczególnych obszarach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Cyców na lata 2014 - 2020 wskazuje, że stopniowo wypełniania jest zawarta w niej strategiczna wizja rozwoju społecznego. W szczególności:

- zmniejsza się skala problemów społecznych, szacowana na podstawie liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej, natomiast osoby i rodziny ich doświadczające uzyskują specjalistyczną pomoc;
- poprawie ulega sytuacja na lokalnym rynku pracy, wyrażająca się w liczbie osób znajdujących zatrudnienie oraz liczbie bezrobotnych;
- rodziny zamieszkujące gminę współuczestniczą w jej życiu społecznym oraz wykorzystują dane im możliwości kształtowania swoich wewnętrznych relacji oraz budowania wartości;
- wyrazem aktywności obywateli są lokalne inicjatywy, które mieszkańcy realizują bądź w nich współuczestniczą, działając na rzecz dobra wspólnego – wsi, sołectwa, gminy lub określonej grupy społecznej;
- samorząd lokalny wykazuje postawę otwartości obywateli, angażując się w inicjatywy służące rozwojowi społecznemu.

Dane ilościowe oraz doświadczenia pracowników służb społecznych mogą wskazywać, iż poprawiająca się sytuacja materialna wielu rodzin (stanowiąca m.in. efekt Programu „Rodzina 500+” oraz nieco lepszej sytuacji na rynku pracy) nie zawsze idzie w parze z większym uczestnictwem w życiu społecznym oraz wzmocnienie kapitału życiowego, który umożliwia radzenie sobie z problemami życiowymi. Dlatego też, na podstawie wyników monitoringu realizacji strategii rozwiązywania problemów społecznych w 2018 roku sformułowano następujące szczegółowe wnioski i zalecenia:

- należy kontynuować oraz rozwijać skuteczne metody pracy z rodzinami. Zaleca się intensyfikację oddziaływań profilaktycznych, interwencyjnych oraz wspierających rodziny (zwłaszcza te doświadczające lub zagrożone dysfunkcjami) mających na celu utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku – rodzinie dziecka lub powrotu do niego dziecka. Z tego względu w kolejnych latach wdrażania GSRPS, oprócz zapewnienia pracy socjalnej, jako

podstawowego instrumentu pomocy społecznej, niezbędne będzie utrzymanie zatrudnienia asystenta rodziny. Ważne będzie również doskonalenie i poszerzenie współpracy pomiędzy przedstawicielami instytucji publicznych oraz organizacji społecznych mających kontakt z dzieckiem i jego rodziną. Jednocześnie, w zależności od możliwości pozyskania dodatkowych środków pomocowych, powinny być uruchamiane programy umożliwiające dostęp do szerszego zakresu usług specjalistycznych.

- Jak pokazują przeprowadzone analizy, edukacja społeczna z zakresu profilaktyki uzależnień, zdrowego stylu życia oraz ekologii jest tym obszarem GSRPS, który instytucje gminne oraz lokalni partnerzy bardzo chętnie podejmowali w codziennej pracy. Zaowocowało to dużą liczbą inicjatyw, z których skorzystała znaczna liczba mieszkańców, w szczególności dzieci i młodzieży oraz ich rodziców. Działania tego typu powinny być kontynuowane, ponieważ zagrożenia związane z substancjami psychoaktywnymi, dostępem do internetu czy niewłaściwym stylem życia są wciąż aktualne. Zasadne wydaje się przy tym identyfikowanie nowych grup adresatów programów profilaktycznych, w niedostatecznym stopniu objętych dotychczasowymi działaniami oraz docieranie do nich z zastosowaniem adekwatnych kanałów komunikacyjnych.

- Większy nacisk należy położyć na kompleksową aktywizację społeczno-zawodową osób doświadczających największych trudności w codziennym funkcjonowaniu. Bezrobocie wśród mieszkańców Gminy Cyców wykazuje tendencję spadkową, co stanowi odzwierciedlenie sytuacji na krajowym i regionalnym rynku pracy. Warto jednak wskazać, że zmniejszanie się jego rozmiarów wiąże się przede wszystkim z szybką aktywizacją osób, które mają największe szanse na podjęcie zatrudnienia, tj. mobilnych, dysponujących odpowiednim wykształceniem i kompetencjami, młodych. Nie zmienia to jednak sytuacji osób, które ze względu na różnorodne bariery, takie jak np. niepełnosprawność, wiek, brak wykształcenia i doświadczenia zawodowego, niższy potencjał intelektualny, a także prezentowane postawy i wykształcone nawyki (np. roszczeniowość, wyuczona bezradność), są najbardziej zagrożone długotrwałym bezrobociem i biernością społeczną. Przestrzenią aktywizacji tych osób na pewno jest realizacja projektów współfinansowanych z funduszy unijnych, których działania należałoby wzmocnić w kierunku wieloaspektowej aktywizacji osób oddalonych od rynku pracy, w tym w szczególności poprzez wykorzystanie instrumentów ekonomii społecznej, jako rozwiązań dedykowanych osobom marginalizowanym na rynku pracy.

- W związku z postępującym procesem starzenia się społeczeństwa w kolejnych latach realizacji strategii należy kłaść większy niż dotychczas nacisk na rozwój różnorodnych form aktywności osób starszych (w szczególności poprzez aktywizację edukacyjną, zdrowotną,

kulturalną, sportowo-rekreacyjną oraz społeczną). Istotne jest stworzenie przestrzeni rozwoju inicjatyw senioralnych oraz międzypokoleniowych, nastawionych nie tylko na odbiór przez osoby starsze, ale aktywnie ich włączających w proces planowania i realizacji. Działania w tym zakresie zostały już podjęte poprzez utworzenie klubu seniora, jednak ważna jest dalsza promocja inicjatywy akcentujących integrację międzypokoleniową oraz zachęcanie seniorów do aktywności od możliwie najwcześniejszego momentu przejścia na emeryturę.

- Gmina Cyców dysponuje dużym potencjałem społecznym, wyrażającym się w aktywności jej mieszkańców, działalności organizacji pozarządowych oraz ich otwartości na realizowane przedsięwzięcia. Kluczowe znaczenie będzie jednak miało dalsze aktywizowanie i włączanie mieszkańców w inicjatywy skierowane na rzecz lokalnego społeczeństwa zwłaszcza w społecznościach bardziej biernych i skonfliktowanych.

- Sieć placówek oświatowych, instytucji kultury oraz ośrodków zdrowia na terenie gminy pozwala zapewnić ludności dostęp do podstawowych usług społecznych. Istotne jest to, że infrastruktura społeczna jest ciągle modernizowana i dostosowywana do potrzeb mieszkańców – w 2018 roku poczyniono szereg inwestycji w gminnych placówkach oświatowych oraz instytucjach kultury. Ze względu jednak na dynamikę sytuacji społecznej należy ustawicznie ją monitorować i planować inwestycje umożliwiające wielofunkcyjne wykorzystanie obiektów, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych.

Zespół Oceniający Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Cyców na lata 2014-2020 pozytywnie ocenia skuteczność prowadzonej polityki w gminie ze wskazaniem większej konsekwencji przy realizacji celów szczegółowych, podnoszących jakość życia mieszkańców gminy Cyców.

Raport sporządzono:

na podstawie pisemnych informacji

realizatorów Strategii wg Zarządzenia Nr 12/2015

Wójta Gminy Cyców z dnia 5 marca 2015r.

Sporządzający raport:

Dominika Gargol-Kloc

Specjalista Pracy Socjalnej

Ośrodka Pomocy Społecznej w Cycowie